

		<p>3.26 Зона охоронюваного ландшафту Природна незабудована чи переважно природна з розосередженою історичною забудовою територія за межами охоронної зони пам'яток культурної спадщини, з якою пам'ятки складають єдине композиційно-пейзажне ціле, яка встановлюється для збереження характерного історичного природного оточення пам'яток та відіграє разом з ними важливу роль в образі населеного пункту або окремого пейзажі</p>										
11 ОХОРОНА ІСТОРИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА, ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ	<p>ДЮЖЕВ С.А. При всій стислості зміст тексту розділу не зовсім відповідає його назві. Більш виправданим є "Збереження та використання територій історичної забудови і пам'яток культурної спадщини".</p>	13 ТЕРИТОРІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ										
	<p>ТОВ «СКАЙ ГРУП КОНСАЛТІНГ» Також не розглядаються відхилення від вимог державних будівельних норм з питань: - будівництва на землях історико-культурного призначення (будівництва в історичних центрах та на землях, які мають статус культурної спадщини, крім існуючих будівель, які підлягають реставрації)</p>	13.1 Збереження традиційного характеру середовища історичних населених місць та інших територій										
11.1 У плануванні і забудові міських і сільських поселень слід дотримуватись вимог законодавства України про охорону і використання пам'яток історії та культури, відповідних інструкцій та методичних вказівок.												
11.2 Обліку і збереженню у плануванні і забудові підлягають: будинки і споруди, їх ансамблі та комплекси, містобудівні формування, цінні у художньому відношенні ландшафти, твори монументального мистецтва, археологічні об'єкти, пам'ятні місця, які мають історичну, наукову, художню або іншу культурну цінність, віднесені до категорії пам'яток історії і культури загальнодержавного і місцевого значення, а також пам'ятки заново виявлені у процесі досліджень.												
11.3 Підлягають охороні такі види нерухомих пам'яток історії та культури (таблиця 11.1).												
Таблиця 11.1												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Пам'ятки</th> <th>Характеристика об'єктів спадщини</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Історії</td> <td>Будинки, споруди, пам'ятні місця, пов'язані з найважливішими історичними подіями у житті народу, з розвитком суспільства і держави, науки і техніки, культури і побуту народів, з життям виданих політичних, державних і військових діячів, народних героїв, діячів науки, літератури, мистецтва, місця їх поховань і масових репресій</td> </tr> <tr> <td>Археології</td> <td>Городища, кургани, рештки давніх поселень, укріплень, виробництв, каналів, доріг, давні місця поховання, кам'яні статуї, наскельні зображення, ділянки історичного культурного шару давніх населених пунктів</td> </tr> <tr> <td>Містобудування і архітектури</td> <td>Архітектурні ансамблі та комплекси, історичні центри, квартали, площі, вулиці, залишки планування і забудови населених пунктів; споруди цивільної, промислової, військової, культової архітектури, народного зодчества, а також пов'язані з ними твори монументального, образотворчого, декоративно-прикладного і садово-паркового мистецтва</td> </tr> <tr> <td>Монументальног</td> <td>Художні скульптурні монументи, надгробки, малі архітектурні форми та</td> </tr> </tbody> </table>	Пам'ятки	Характеристика об'єктів спадщини	Історії	Будинки, споруди, пам'ятні місця, пов'язані з найважливішими історичними подіями у житті народу, з розвитком суспільства і держави, науки і техніки, культури і побуту народів, з життям виданих політичних, державних і військових діячів, народних героїв, діячів науки, літератури, мистецтва, місця їх поховань і масових репресій	Археології	Городища, кургани, рештки давніх поселень, укріплень, виробництв, каналів, доріг, давні місця поховання, кам'яні статуї, наскельні зображення, ділянки історичного культурного шару давніх населених пунктів	Містобудування і архітектури	Архітектурні ансамблі та комплекси, історичні центри, квартали, площі, вулиці, залишки планування і забудови населених пунктів; споруди цивільної, промислової, військової, культової архітектури, народного зодчества, а також пов'язані з ними твори монументального, образотворчого, декоративно-прикладного і садово-паркового мистецтва	Монументальног	Художні скульптурні монументи, надгробки, малі архітектурні форми та		
Пам'ятки	Характеристика об'єктів спадщини											
Історії	Будинки, споруди, пам'ятні місця, пов'язані з найважливішими історичними подіями у житті народу, з розвитком суспільства і держави, науки і техніки, культури і побуту народів, з життям виданих політичних, державних і військових діячів, народних героїв, діячів науки, літератури, мистецтва, місця їх поховань і масових репресій											
Археології	Городища, кургани, рештки давніх поселень, укріплень, виробництв, каналів, доріг, давні місця поховання, кам'яні статуї, наскельні зображення, ділянки історичного культурного шару давніх населених пунктів											
Містобудування і архітектури	Архітектурні ансамблі та комплекси, історичні центри, квартали, площі, вулиці, залишки планування і забудови населених пунктів; споруди цивільної, промислової, військової, культової архітектури, народного зодчества, а також пов'язані з ними твори монументального, образотворчого, декоративно-прикладного і садово-паркового мистецтва											
Монументальног	Художні скульптурні монументи, надгробки, малі архітектурні форми та											

о мистецтва	інші твори монументального і декоративно-прикладного мистецтва, що стоять окремо										
<p>11.4 Поряд із будинками та спорудами - пам'ятками історії та культури - при проектуванні необхідно зберігати цінне історичне планування та забудову поселень, цінний природний ландшафт і пам'ятки природи, видові точки і зони, звідки розкриваються види на пам'ятки та їх комплекси.</p> <p>Примітка. Знесення, переміщення або інші зміни стану пам'яток історії та культури провадяться у виключних випадках з дозволу Кабінету Міністрів України після попереднього погодження з державними органами і громадськими організаціями щодо охорони пам'яток історії та культури.</p>											
<p>11.5 Виходячи з умов збереження фізичного стану нерухомих об'єктів, відстані від пам'яток історії та культури до транспортних та інженерних комунікацій слід передбачати, м, не менше:</p> <p>а) до проїжджих частин магістралей швидкісного і безперервного руху, ліній метрополітену мілкого закладання:</p> <table border="0" data-bbox="103 667 994 997"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">в умовах складного рельєфу</td> <td style="text-align: right; padding-left: 100px;">100</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">на плоскому рельєфі</td> <td style="text-align: right; padding-left: 100px;">50</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">б) до мереж водопроводу, каналізації і тепlopостачання (крім розвідних)</td> <td style="text-align: right; padding-left: 100px;">15</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">в) до інших підземних інженерних мереж</td> <td style="text-align: right; padding-left: 100px;">5</td> </tr> </table> <p>Примітка. В умовах реконструкції вказані відстані до інженерних мереж допускається скорочувати, але приймати не менше: до водонесучих мереж - 5 м, неводонесучих - 2 м. При цьому слід забезпечувати проведення спеціальних технічних заходів при провадженні будівельних робіт.</p>		в умовах складного рельєфу	100	на плоскому рельєфі	50	б) до мереж водопроводу, каналізації і тепlopостачання (крім розвідних)	15	в) до інших підземних інженерних мереж	5		<p>13.1.8 З метою збереження фізичного стану нерухомих об'єктів - пам'яток культурної спадщини, від пам'яток культурної спадщини до транспортних та інженерних комунікацій слід передбачати відстані, м, не менше:</p> <p style="padding-left: 20px;">а) до проїзних частин магістралей швидкісного та безперервного руху, ліній метрополітену неглибокого закладання: в умовах складного рельєфу – 100; на плоскому рельєфі – 50;</p> <p style="padding-left: 20px;">б) до мереж водопроводу, каналізації, газопостачання, тепlopостачання (крім розвідних) – 15;</p> <p style="padding-left: 20px;">в) до інших підземних інженерних мереж – 5.</p> <p>В умовах реконструкції сформованої забудови вказані відстані до інженерних мереж допускається скорочувати, але приймати не менше: до водонесучих мереж – 5 м, неводонесучих – 2 м.</p> <p>Примітка. Окрім випадків, зазначених у п. 13.1.3.</p>
в умовах складного рельєфу	100										
на плоскому рельєфі	50										
б) до мереж водопроводу, каналізації і тепlopостачання (крім розвідних)	15										
в) до інших підземних інженерних мереж	5										
<p>11.6 Необхідно передбачати спадкоємність в архітектурно-містобудівному розвитку поселень, враховувати особливості історичного середовища (комплекс планування, яке склалося, і відповідної йому забудови), яке характеризується специфічними для конкретного поселення і етапів його розвитку співвідношеннями об'ємів архітектурних споруд і відкритих просторів, умовами зорового сприймання пам'яток та їх комплексів, зв'язками з природним ландшафтом.</p> <p>11.7 Проекти планування і забудови міст, селищ і сільських поселень з цінною історико-культурною спадщиною можуть виконуватися тільки після відповідних передпроектних досліджень, на основі яких складаються історико-архітектурні плани і проекти зон охорони пам'яток історії та культури цих поселень. Ці документи як обов'язкові входять до складу генеральних планів.</p>			<p>13.1.1 Планування і забудова територій міст, селищ та сіл, які занесені до Списку історичних населених місць України, здійснюється з урахуванням історико-архітектурних опорних планів та зон охорони пам'яток культурної спадщини.</p> <p>У випадку, якщо на території міст, селищ та сіл розташовані пам'ятки, внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, архітектурно-містобудівна діяльність в межах території самих об'єктів, а також їх зон охорони (буферних зон) здійснюється відповідно до режимів використання зон охорони (буферних зон) пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та за планами управління (менеджмент-планами), які розробляються з урахуванням</p>								

<p>Примітка. Для поселень з поодинокими об'єктами спадщини і порушеним історичним середовищем допускається фіксація пам'ятки на опорному плані забудови з розробкою зон охорони пам'ятки.</p>		<p>положень міжнародних договорів, ратифікованих Верховною Радою України. Примітка. При наявності в населених пунктах, які не включено до списку історичних населених місць України, або на інших територіях поодиноких пам'яток культурної спадщини, ці пам'ятки культурної спадщини мають бути відображені на плані існуючого використання території, опорному плані, а зони охорони (буферні зони) пам'яток культурної спадщини – на схемі планувальних обмежень у складі відповідної містобудівної документації.</p>															
<p>11.8 При плануванні і забудові міських і сільських поселень необхідно враховувати зони охорони пам'яток історії та культури:</p> <p>а) охоронні зони, до яких входять території пам'яток (земельні ділянки пам'яток у їх історичних та природних межах) з доповненням ділянок прилеглих територій, у межах яких забезпечується фізична схоронність пам'яток та їх найближчого історичного оточення (середовища), а також оптимальні умови зорового сприймання пам'яток (у межах 350 - 500 м). У місцях концентрації пам'яток різних видів, об'єднаних спільністю планування, історичного середовища, ландшафту встановлюються групові (комплексні) охоронні зони;</p> <p>б) зони регулювання забудови, які прилягають до охоронних зон, що сприяють збереженню містобудівної ролі пам'яток в архітектурно-просторовій організації поселень;</p> <p>в) зони ландшафту, що охороняються, до яких входять вільні від забудови території, заплави, схили, пагорки, водойми, рослинність, у межах яких забезпечується схоронність історичного характеру ландшафту поселення і його зв'язків з навколишньою природою;</p> <p>г) ділянки історичного культурного шару, які охоплюють території давніх поселень (до XVIII ст. включно), що підлягають археологічним дослідженням.</p> <p>Примітка. Навколо розкритих пам'яток археології, що підлягають музеєфікації, встановлюються охоронні зони, аналогічні охоронним зонам нерухомих пам'яток інших видів. У стародавніх поселеннях на ділянках забудови і ландшафту, об'єднаних загальною планувальною та архітектурно-просторовою композицією, значно насичених пам'ятками різних видів і таких, що мають добру схоронність історичного середовища, встановлюються заповідні зони (території).</p> <p>У місцях, пов'язаних з історичними подіями, з життям і діяльністю видатних особистостей, створюються заповідні історико-меморіальні зони.</p>		<p>13.1.2 При плануванні і забудові територій необхідно враховувати межі та режими використання територій пам'яток культурної спадщини, зон охорони пам'яток культурної спадщини, історичних ареалів населених місць, а також пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, та їх зон охорони (буферних зон), планів організації територій історико-культурних заповідників та історико-культурних заповідних територій, правовий режим охоронюваних археологічних територій, встановлювані з метою захисту автентичності і цілісності пам'яток культурної спадщини, традиційного характеру середовища, контекстного середовища навколо окремих пам'яток, їх комплексів (ансамблів), історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, музеїв просто неба, меморіальних музеїв-садиб, відповідно до особливостей використання земель історико-культурного призначення, визначених законодавством [3], [15].</p> <p>Примітка. Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання територій зон охорони пам'яток культурної спадщини, історичних ареалів населених місць встановлено [93].</p>															
<p>11.9 Необхідно суворо дотримуватися режимів зон охорони, конкретизованих стосовно специфіки населеного пункту. У цілому на заповідні території і охоронні зони поширюється принцип регенерації середовища, на зони регулювання забудови - режим реконструкції з обмеженням, частковим і активним перетворенням середовища (таблиця 11.2).</p> <p>Таблиця 11.2</p> <table border="1" data-bbox="53 1350 1264 1948"> <thead> <tr> <th>Статус і форми охорони території</th> <th>Характер історичного середовища</th> <th>Види збереження</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Заповідники, заповідні території</td> <td>Історичні містобудівні комплекси, архітектурні ансамблі і домінанти, пам'ятки історії та культури, елементи історичного середовища</td> <td>Регенерація</td> </tr> <tr> <td>Комплексні групові охоронні зони</td> <td>Архітектурні домінанти, пам'ятки історії та культури у цілісному міському середовищі</td> <td>Регенерація</td> </tr> <tr> <td>Охоронні зони окремих пам'яток</td> <td>У цілісному історичному середовищі У порушеному історичному середовищі</td> <td>Регенерація Обмежене перетворення</td> </tr> <tr> <td>Зони суворого регулювання забудови</td> <td>Окремі пам'ятки історії та культури у частково порушеному історичному середовищі, до якого входять об'єкти цінної історичної забудови</td> <td>Реконструкція з обмеженням перетворенням середовища</td> </tr> </tbody> </table>	Статус і форми охорони території	Характер історичного середовища	Види збереження	Заповідники, заповідні території	Історичні містобудівні комплекси, архітектурні ансамблі і домінанти, пам'ятки історії та культури, елементи історичного середовища	Регенерація	Комплексні групові охоронні зони	Архітектурні домінанти, пам'ятки історії та культури у цілісному міському середовищі	Регенерація	Охоронні зони окремих пам'яток	У цілісному історичному середовищі У порушеному історичному середовищі	Регенерація Обмежене перетворення	Зони суворого регулювання забудови	Окремі пам'ятки історії та культури у частково порушеному історичному середовищі, до якого входять об'єкти цінної історичної забудови	Реконструкція з обмеженням перетворенням середовища		
Статус і форми охорони території	Характер історичного середовища	Види збереження															
Заповідники, заповідні території	Історичні містобудівні комплекси, архітектурні ансамблі і домінанти, пам'ятки історії та культури, елементи історичного середовища	Регенерація															
Комплексні групові охоронні зони	Архітектурні домінанти, пам'ятки історії та культури у цілісному міському середовищі	Регенерація															
Охоронні зони окремих пам'яток	У цілісному історичному середовищі У порушеному історичному середовищі	Регенерація Обмежене перетворення															
Зони суворого регулювання забудови	Окремі пам'ятки історії та культури у частково порушеному історичному середовищі, до якого входять об'єкти цінної історичної забудови	Реконструкція з обмеженням перетворенням середовища															

Зони регулювання забудови	Поодинокі пам'ятки історії та культури у порушеному історичному середовищі	Реконструкція з частковим або активним перетворенням середовища		
<p>11.10 Для заповідників, заповідних територій і комплексних охоронних зон слід передбачати збереження історичного планування і забудови, історичного середовища і ландшафту, виведення промислових підприємств, майстерень, складів та інших дисгармоніюючих споруд, які наносять фізичну та естетичну шкоду пам'яткам та їхньому середовищу. Не допускати прокладання комунікацій для транзитного транспорту, підземних інженерних мереж загальноміського значення, улаштування повітряних ліній електропередачі, установа торговельних кіосків, рекламних щитів та інших споруд, що порушують сприймання пам'яток і навколишнє історичне середовище. Слід передбачати тільки відновлювально-реставраційні, консерваційні та ремонтні заходи, роботи щодо використання пам'яток і навколишньої історичної забудови, благоустрій території.</p> <p>Нове будівництво може здійснюватися у межах завдань щодо доповнення характеру середовища, що склалося історично, у тісному планувальному, масштабному і архітектурному погодженні з оточенням.</p> <p>Примітка. У заповідниках і заповідних територіях відтворення втрачених елементів забудови слід, як правило, здійснювати на підставі архівних документів.</p>			<p>ДЮЖЕВ С.А. Тому більшої чіткості та розгорнутості потребує останній абзац п. 13.1.3 стосовно того, що "нове будівництво допускається здійснювати з урахуванням характеру середовища, яке склалося історично, планувальних рішень, масштабу забудови...". Ось тут і необхідні вказівки на проведення відповідних досліджень та обґрунтувань щодо міри гармонічної сформованості ареалів міського середовища та ролі всього корпусу містобудівних регламентів.</p>	<p>13.1.3 Для територій пам'яток, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, та їх буферних зон, заповідників, заповідних територій, комплексних охоронних зон пам'яток культурної спадщини слід передбачати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збереження історичного планування і забудови, характеру історичного середовища й ландшафту, виведення промислових підприємств, майстерень, складів та інших дисгармонійних споруд, які завдають фізичної або естетичної шкоди пам'яткам культурної спадщини чи їх середовищу в цілому; - уникнення прокладання комунікацій для транзитного транспорту, підземних інженерних мереж загальноміського значення, улаштування повітряних ліній електропередач, установа торговельних кіосків, рекламних щитів та інших споруд, що порушують умови візуального сприйняття пам'яток і традиційний характер середовища; - організацію консерваційних, реставраційних, реабілітаційних, музеєфікаційних, ремонтних робіт та робіт із пристосування пам'яток культурної спадщини, навколишньої історичної забудови, благоустрій території. <p>Нове будівництво допускається здійснювати з урахуванням характеру середовища, яке склалося історично, планувальних рішень, масштабу забудови та за умови архітектурного узгодження з оточенням у відповідності з п. 13.1.2.</p>
<p>11.11 Слід передбачати включення заповідних територій і групових (комплексних) охоронних зон, які охоплюють історичне ядро поселень (ансамблі та комплекси), у систему загальноміських, селищних і сільських громадських центрів, пішохідних зв'язків, туристичних маршрутів.</p>				<p>8.6.4 Основою створення зон культурного та пізнавального туризму є ареали концентрації об'єктів культурної спадщини.</p>
<p>11.12 Зони регулювання забудови повинні мати різний режим реконструкції, який залежить від історико-архітектурної цінності території, розташування її в структурі поселення. У їх межах необхідно передбачати збереження історичного планування (або його елементів), цінної забудови і ландшафту, умов зорового сприйняття пам'яток, знесення дисгармоніюючих споруд. Нове будівництво регламентується за функціональним призначенням, по висоті і довжині будинків, за композиційними прийомами, матеріалами, кольором і стильовими характеристиками; регулюється також благоустрій, озеленення та інші складові середовища</p>				<p>13.1.4 Зони регулювання забудови можуть відрізнятися різним режимом реконструкції, який залежить від історико-архітектурної цінності території, розташування її в структурі населеного пункту. У їх межах слід передбачати збереження історичного планування (або його елементів), цінної забудови і ландшафту, умов видового розкриття пам'яток, знесення дисгармонійних споруд, додержання умов гармонійного сполучення нових споруд з історичною забудовою. Нове будівництво в межах зон регулювання забудови регламентується: за функціональним призначенням; по висоті й довжині будинків; за композиційними прийомами, матеріалами, кольором та стильовими характеристиками. Регулюється також благоустрій, озеленення та інші складові середовища.</p>
<p>11.13 У зонах ландшафту, що охороняється, слід передбачати збереження й регулювання рослинності, заходи щодо зміцнення берегових територій, схилів ярів, усунення будинків і споруд, які спотворюють історичний ландшафт. Проектування нових житлових районів, промислових та інших об'єктів у їх межах виключається.</p> <p>Примітка. У цих зонах можлива господарська діяльність, яка не спотворює ландшафт, не потребує зведення будівель (польові, городні роботи, сінокіс, випас скота тощо), використання зони для відпочинку населення з мінімальним благоустроєм (улаштування пішохідних доріг і майданчиків, освітлювальної арматури, місць відпочинку тощо).</p>			<p>ДЮЖЕВ С.А. В тексті п. 13.1.5 після слів: "В зонах охоронюваного ландшафту, які виконують консерваційну роль, забезпечується охорона природного та переважно природного оточення пам'яток..." додати: "і історичного (автентичного), міського ландшафту" і далі після слів: "передбачається збереження та відтворення цінних природних і пейзажних якостей пов'язаного з пам'ятками..." додати: "та історичною забудовою", далі за текстом.</p>	<p>13.1.5 У зонах охоронюваного ландшафту, які виконують консерваційну роль, забезпечується охорона природного та переважно природного оточення пам'яток, передбачається збереження та відтворення цінних природних і пейзажних якостей пов'язаного з пам'ятками ландшафту, ліквідація чи візуальна нейтралізація будівель, споруд і насаджень, що спотворюють цей ландшафт. Заходами щодо збереження ландшафту забезпечується охорона особливостей рельєфу, водоймищ, рослинності, відтворення їх історичного вигляду, збереження візуальних зв'язків пам'яток з природним та переважно природним оточенням, що має історичну цінність, захист берегових, лукових територій від зсувів та розмиву, укріплення схилів, ярів, їх озеленення; проведення інших природоохоронних заходів.</p>
<p>11.14 На територіях з історичним культурним шаром слід враховувати необхідність проведення археологічних досліджень. При виявленні у процесі досліджень унікальних</p>				<p>13.1.6 На територіях зон охорони археологічного культурного шару слід враховувати необхідність проведення археологічних досліджень з обов'язковою</p>

<p>археологічних пам'яток (фундаментів стародавніх храмів, давніх похоронних споруд, печер, житлових комплексів і оборонних систем тощо) треба передбачати їх музеєфікацію.</p>		<p>умовою проведення наукової фіксації усіх етапів дослідження і всіх виявлених знахідок та інших матеріальних залишків.</p>
		<p>13.1.7 До пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, у разі необхідності покращення їх стану, застосовується виключно консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт або пристосування. До будівель та споруд, що мають певну історико-культурну або архітектурно-художню цінність як носії традиційного характеру середовища та які розміщені на територіях історико-культурного призначення, застосовуються капітальний ремонт, реконструкція історичної забудови.</p>
	<p>ДЮЖЕВ С.А. Пункт 13.2 "Реконструкція історичної забудови" потребує змістовного розширення та уточнення: реконструкція є одним із найбільш радикальних видів трансформації міського середовища, але є більш помірковані види в залежності від стану і актуальності завдань трансформації історичного середовища: ревіталізація, ревалорізація, реновація, регенерація та ін.</p>	<p>13.2 Реконструкція історичної забудови 13.2.1 При реконструкції історичної забудови підлягають вирішенню такі завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ефективного використання територій історичної забудови для створення екологічно чистого, комфортного середовища для проживання та життєдіяльності населення; – збереження й раціональне використання об'єктів культурної спадщини, зон охорони (буферних зон) пам'яток культурної спадщини, історичних ареалів населених місць та історичного середовища; – забезпечення інвестиційно-привабливих умов для реабілітації, реконструкції та використання історичної забудови, будівель та споруд, що мають певну історико-культурну або архітектурно-художню цінність як носії традиційного характеру середовища. <p>13.2.2 При розробленні містобудівної, науково-проектної та проектної документації слід забезпечувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – збереження ландшафтних якостей, пейзажних характеристик та цінної планувальної структури територій у сукупності з елементами історичного благоустрою та озеленення, основних композиційних прийомів системи планування, властивих певним територіям історичної забудови (периметральна суцільна забудова кварталів або вільне розташування архітектурних об'єктів тощо); – композиційну підпорядкованість забудови існуючим історичним архітектурним домінантам, тобто збереження або покращення візуального сприйняття найбільш соціально, функціонально або естетично значущих споруд архітектурними та містобудівними засобами; – збереження традиційного характеру середовища шляхом композиційної узгодженості нової (або реконструйованої) забудови з історичною за силуетом, основними прийомами й засобами архітектурної композиції, масштабними, стилістичними, колористичними ознаками, ритмом, пропорціями, тектонікою, матеріалами тощо; – збереження чергування відкритих просторів із забудованими територіями для забезпечення видового розкриття пам'яток та об'єктів культурної спадщини, підсилення естетичних характеристик і композиційних особливостей історичної забудови, виявлення й відновлення композиційно-візуальних зв'язків між архітектурними домінантами, рядовою забудовою та ландшафтом. – збереження масштабності забудови, що історично сформувалася: висоти (поверховості) будівель та споруд, довжини корпусів, пропорційності архітектурних деталей. <p>13.2.3 Для усунення композиційних деформацій на територіях, що підлягають реконструкції, слід використовувати такі прийоми (у тому числі, характерні для певного історичного середовища):</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявлення системи архітектурних домінант, відновлення композиційно-візуальних зв'язків між ними з підкресленням

ДЮЖЕВ С.А.

Цей стан і режими трансформації мають бути вивчені окремо та обґрунтовані відповідні трансформаційні стратегії. Тому не має права на існування така редакція п.13.2.4: "В районах історичної забудови, для яких не визначено (?) режим використання території, може застосовуватися комплексна реконструкція території". Ще раз: завданням планувальних рішень є якраз визначення використання території (кожної!). Це питання потребує у даному розділі ДБН серйозного доопрацювання.

окремих візуальних напрямів засобами архітектури або благоустрою, знесення споруд, що перешкоджають видовому розкриттю пам'яток культурної спадщини, панорам та видів, що мають історичне значення;

- доповнення структури історичного середовища новими композиційно обґрунтованими елементами, аналогічними тим, що були втрачені або спотворені, збереження історично визначених червоних ліній, відновлення суцільних фронтів забудови при квартальному розплануванні, дотримання регламентованої кількості поверхів;
- узгодженість архітектурного вигляду нової забудови з характером середовища за рахунок стилізації окремих деталей, декоративних фасадів, «приховане» розташування нових будівель, екранування дисгармонуючих видів та панорам;
- зміна вигляду споруд, який не відповідає критеріям даного історичного середовища: накладання на фасади нових членувань, декоративних елементів, коригування силуетів висотних об'єктів.

13.2.4 В районах історичної забудови **населених пунктів, які не занесені до Списку історичних населених місць України, або для яких не виконувалась спеціальна науково-проектна документація з розроблення зон охорони пам'яток культурної спадщини і, таким чином, не визначено режим використання території, можуть застосовуватись різні форми** комплексної реконструкції.

13.2.5 Вимоги щодо реконструкції історичної забудови повинні враховуватись при розробленні генеральних планів населених пунктів, детальних планів територій, проектів реконструкції окремих планувальних одиниць (вулиць, площ, кварталів, комплексів забудови тощо).

13.2.6 В програму комплексної реконструкції історичної забудови необхідно включати реконструкцію внутрішньквартальних просторів та їх перепланування.